

Lumina

Foaie săptămânală pentru popor.

On. Red. «Asociațunea»

Loco (str. Șaguna 6)

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an	Lei 40-
Pe o jumătate de an	20-
Pentru străinătate	100-
Pentru America pe un an	dolari 2-

Un număr 1 Leu.

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Preotul Iosif Trifa.

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Mitropoliei 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un sir petit 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

„Asociațunea”.

Nu este Român care să nu fi auzit de Asociațunea din Sibiu, adecă de societatea intemeiată la anul 1861 anumit pentru deșteptarea și luminarea poporului românesc. Tot la 3 ani această Asociație ține adunare generală cu dare de seamă anunțată despre mersul și starea societății. Această adunare s-a ținut acum aici la Sibiu.

Adunările Asociației erau în trecut zile de mare praznic românesc pe cari le aşteptam cu bucurie și cu dor. Cu drag am aşteptat și pe cea din săptămâna trecută. Dar de data asta am aşteptat-o și cu teamă ca nu cumva politica cu împărecherile ei să se vârbe și în acest loc care singur mai rămăsesese ferit de politică. Însă «de ce te temi nu scapi» zice o vorbă veche. De ce ne-am temut n'am scăpat. Politica a intrat și în Asociația noastră. Adunarea de Joi a fost mai mult o adunare politică decât una culturală. Pentru întâia dată adunarea Asociației n'a fost o zi de praznic, ci una plină de ură și vrajă politică între frați. Aceasta e un mare rău pentru că politica nu va ajuta, ci va întârzia chemările ce le are Asociația de a răspândi lumină și învățătură în popor. Lucrul acesta s'a văzut și acum la adunarea de Joi. S'a citit Rapoarte despre despărțiminte «cari dorm» și constatări că Asociația nu poate face decât foarte puțin din ceeace ar trebui să facă. La asta ce se întâmplă? In loc de o vie dispută cum s'ar putea face mai mult pentru luminarea poporului, s'a făcut sfătuiri peste sfătuiri de candidați și alegeri, iar când politicianii nu s-au putut înțelege să aleagă un președinte nou care să ducă munca mai departe, s'a apucat și au mai lungit starea de azi cu încă un an. Dar întrebăm noi, ce caută politica în o societate făcută pentru cultura poporului?

Cine a băgat politică în Asociație? Au băgat-o partidele noastre politice ardeleni. Acum noi ardelenii n'avem ce mai felului și punem vina pe «regăteni» căci noi suntem de vină. Partidul național a fost cu cățel cu purcel la adunare, partidul poporului și a trimes aproape toate căpetenile sale, iar liberalii ardeleni de astădată numai în ceasul din urmă se treziseră și ei și răsunau telefoanele. Toate trei partidele au făcut politică Joi la adunare ca o dovadă că neghina și otrava politicianismului a cuprins și Ardealul nostru.

Un an de răgaz s'a îndurat politica să mai dea Asociației noastre. Să nădădjuim că acest an va fi anul așteptării și sosirii unui Hristos mântuitor carele să scoată cu biciul pe politiciani și certele lor din templul Ierusalimului nostru cultural.

P. Trifa.

Trei păreri puse lângă olaltă...

La Berlin au avut Nemții mai zilele trecute o mare adunare națională. Între cei cari au vorbit în acea adunare a fost și vestitul general Hindenburg, care între altele a spus următoarele: «decadința (sticărea nărvurilor), corupția și moleșala vieții de azi nu aparțin nouă, adecă nu face parte din firea și nărvurile neamului nostru. Strămoșii nostri au trăit în aspirine morale, în nărvuri bune și curate și aşa trebuie să trăim și noi pentru că tăria neamurilor nu o dă numai tunul și sabia, ci mai ales credința și curățenia moravurilor»...

La o adunare a Ungurilor din Peșta, episcopul Prohasca, voivodul despre principale cari au spart fosta Ungarie, a zis așa: «pe fosta Ungarie n'a nimicit o socialismul, nici comunismul sau jidovismul, ci a nimicit o necredință, stricarea purtărilor și moravurilor poporului unguresc»...

Pe aceste două păreri le-am citit. Pe a treia am auzit-o acum Joi la adunarea Asociației. A spus-o protopopul V. Podoabă cu câteva vorbe foarte potrivite. «Stările din țara noastră cea nouă pe mine nu mă bucură de loc» a zis protopopul Podoabă. «Ce folos de țara noastră cea nouă dacă se golesc mereu bisericile din

ea și se umplu crăjmele și răsună bețiile și jocurile în toate Duminecile și sărbătorile Domnului. Ce folos că strigăm în gura mare «îrăiască România mare», dar umbilăm tot beți în ea. Când s'au mai pomenit atâtea divorțuri, despărțiri între soți și atâta oameni cari se leagă și se desiescă de femei fără nici o binecuvântare de căsătorie? Oare suntem noi Români și creștini, ori țigani și pagâni?...»

Iată am pus lângă olaltă trei păreri despre trei neamuri. Cele trei păreri precum puteți vedea se potrivesc între olaltă. Toate trei spun adevărul că: «neamurile se întăresc sau slabesc, trăesc sau mor după cum își țin purtările cele curate și bune sau le schimbă cu altele putrede și rele».

Noi Români să luăm aminte că prea ni s'au schimbat și stricat purtările cele bune pe cari ni le-au lăsat moșii și strămoșii nostri. Să ne întoarcem la ele pentru că credința și purtările bune sunt temelia de piatră pe care ne spune evanghelia că și-a zidit casa sa omul cel cu-minte. Pe această temelie de piatră să punem și clădirea României. Mari pentru că vânturile și furiunile vremii să nu o poată strica niciodată.

I. T.

Cum a decurs adunarea Asociației la Sibiu.

Adunarea s'a deschis în ziua de sf. Dimitrie după sfârșitul sf. Liturghi din biserică unde s'a făcut parastas pentru mitropolitul Andrei Șaguna, unul din intemeietori Asociației, și pentru reposerul Andrei Bârseanu, președintele din urmă. A slujit Mitropolitul Nicolae și a ținut o foarte frumoasă predică. După sfârșitul slujbei s'a deschis adunarea în sala Prefecturii județului unde vice-președintele Asociației: mitropolitul Blajului a ținut o frumoasă vorbire despre reposerul președintelui Andrei Bârseanu și despre chemările ce le are Asociația. S'a ales apoi diferele comisiuni cari să cerceteze mai de aproape mersul și socotelele Asociației. S'a citit apoi propunerile venite din afară. Mult a plăcut cea trimisă de despărțământul Vințul de Jos care a cerut închiderea crăjmelor în Dumineci și sărbători și deschiderea de case culturale în locul lor. Despărțământul Turda a cerut o gazetă pentru popor și o mai bună bibliotecă poporala. Cu acestea s'a încheiat ziua primă a adunării și publicul a cercetat Muzeul Asociației care acum e foarte frumos orânduit și împodobit cu fel de fel de lucruri frumoase. Seara a fost teatru care mult a plăcut tuturor.

Sedinea a doua s'a deschis Joi dimineață și a fost cu mult mai animată ca cea de Mercuri pentru că era vorbă de alegeri și Românul e parță anumită făcut pentru tâmbălăul alegerilor.

Inainte de alegeri comisia aleasă pentru a cerceta mersul și starea Asociației și-a citit raportul prin dl A. Lupeanu-Melin profesor și redactor în Blaj. Raportul a arătat amănunțit tot ce a făcut Asociația și tot ce ar trebui să mai facă pentru popor. S'a arătat că ne-ar trebui un teatru bun pentru popor și cări bune de teatru. Biblioteca Asociației să se facă mai deosebită cu și mai multă râvnă și îngrijire. Asociațunea să facă legătură cu târgovești ce vând cări proaste și rele prin târguri ca să și vânză cările și prin ei. Propunerea despărțământului Vințul de Jos s'a primit cu adaosul că nici târguri să nu se mai facă în Dumineci și sărbători. S'a arătat apoi că Asociațunea ar avea lipsă de un mai mare ajutor din partea Statului și a publicului ca să-și poată lărgi încăperile și să plănuiească chemările ce le are... Raportul s'a primit. În afară de protopopul V. Podoabă (despre care vorbim în altă parte) nici n'a luat nime vorba cu toate că aici era locul să se sfătuiască conducătorii despre cele care privesc pe popor și deșteptarea lui. Le ardea călcâiele la oameni de alegere și de politică. S'a și văzut, pentru că îndată ce s'a trecut la alegere de președinte și vice-președinte, erau Români la largul lor și adunarea culturală să se schimbe într-o politică. Partidele politice și-au avut candidații lor și era să fie o zi de mare rușine și încăcerare politică la Asociația noastră culturală. Spre noroc că ne-a scăpat

«mintea Românului cea din urmă». Domnul V. Braniște a făcut propunerea să nu se facă alegere de președinte, ci anul acesta să rămână an de doliu (jale) pentru reposatul președinte Andrei Bârseanu. Această propunere ne-a scăpat de rușinea ce ne o făcea politica și la Asociațione.

După această norocoasă scăpare, a vorbit foarte frumos Mitropolitul Ardeleanu, Nicolae Bălan, spunând între altele că Asociațione este Sionul culturii ro-

mânești și politica n'are ce căuta în el. Este datoria noastră a tuturor să grijim ca politica să nu între și în acest Sion.

Cam așa a decurs adunarea Asociației. Adunarea din anul viitor se va ține probabil la Timișoara. Până atunci să nănnăduim că se vor mai stămpăra împărecherile politice și nu vor mai face adunări politice din adunările culturale ale Asociației noastre. Vem vedea!

După încoronare Regele Ferdinand cetește Proclamația.

Un dar de 60 mii de Lei

— a adus «Asociaționi» un «regătan». —

In vreme ce politica inferbântase atât de tare pe cei strânși la adunarea Asociaționi încât stăteau gata, gata să sară cu batjocori unii la alții — s'a ridicat din mulțimea inferbântată un domn necunoscut și a început să grăiască. A spus că îl chiamă colonel Manolescu și e trimisul «caselor naționale» din Vechiul Regat, adeca trimisul unei societăți care ridică case culturale împrăștietoare de lumină prin satele Vechiului Regat. «Ca la o soră bună am venit aici la Asociațione din Sibiu pentru că și casele noastre ca și Asociațione au același chemări», a zis colonelul Manolescu. «Dar n'am venit cu mâna goală la sora noastră din Sibiu, ci i-am adus un dar de 60 de mii de Lei cu care sumă la primăvară se vor începe lucrările pentru zidirea unui muzeu la casa lui Iancu din Vidra. Am mai adus 9000 de Lei și pentru fondul «Andrei Bârseanu»...

Pentru noi acest dar a venit nu numai ca o bucurie, ci și ca o mustare. Domnul Manolescu părea că zice «iaca eu îs singurul regătan» aici între voi Ardelenii și am venit aici la voi cu ajutor și cu dragoste și ca o dovdă că nu suntem noi, frații voștri din Vechiul Regat așa de negri și «stricăți» cum ne feștește politica și politicianismul pe care iată îl aveți și voi Ardelenii din belșug. Să băgăm de seamă că acest politicianism ne strică și pe noi și pe voi...».

Darul fraților noștri «de dincolo» să ne fie un îndemn de iubire și apropiere sufletească.

Cum stau partidele politice.

Se apropie deschiderea sfatului țării și partidele politice sunt iarăși în frământare. Până acum partidele și frământările lor stau cam așa:

Partidul național a avut lungi per tractări și înțelesuri cu celelalte partide de împotrivire ca să facă ortacie de luptă și guvernare cu ele, dar n'a putut ajunge la înțeles cu nici unul, nici cu Averescu, nici cu țărănișii. Mulți bagă de vină lui Maniu că prea trăgănează afacerile și prea e ne-

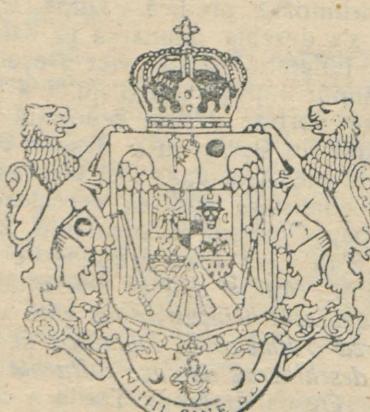
hotărât. Prin Decembrie se va ține congresul partidului național la Alba Iulia și acest congres va hotărî mai deaproape ținuta partidului. Se dă ca sigur că partidul național nu va lua parte nici de data asta la ședințele din sfatul țării.

Partidul țărănesc își are și el năczurile lui în casa lui, întrucât mulți din așa numiți țărăniști n'au nici o legătură sufletească cu țărănește, ci cu Moscova și Sofia, adecă cu străinii. Si partidul țărănesc va ține congres la Iași și acolo va decide să meargă ori ba în parlament.

Partidul poporului de asemenea va ține un congres la Sibiu.

Partidul liberal se bucură că partidele din împotrivire nu se pot înțelege între olaltă și pe căt poate își vâră codița pe tot locul ca să facă zizanie și nelălegere între ele și la asta liberalii îs mari meșteri și şmecheri. Se prevede o luptă îndărjită între partide și e rău că nu se pot înțelege să facă toți împreună legi bune, dar decât aceasta e mai mare răul că nu stă vremea să mai putem lucra și sămăna.

Mai bine am avea vreme rea în politică și vreme bună afară la hotar.

Pajura cea nouă a țării.

Pajura cea veche a țării s'a schimbat și s'a făcut alta nouă care cuprinde în chipul ei toate țările române pe cari le-a împreunat Dumnezeu și credința neamului nostru în el. De aceea stau scrise pe pajură vorbele latine «Nihil sine Deo», adeca fără Dumnezeu nimic nu putem face nici deacum înainte.

Chipul nouei pajure îl arătam aici.

○ O scrisoare mult grăitoare.

„Biblia și Lumina Satelor ar trebui să nu lipsească din nici o casă...“

«Onorate Domnule Redactor!

Cu dragoste creștinească cetesc prețioasa D-Tale gazetă «Lumina Satelor». Biblia și Lumina Satelor ar trebui să nu lipsească din nici o casă. Ce păcat că o atare gazetă apare numai odată pe săptămână și numai pe 6 fețe, și nu în toată ziua și pe de 6×60 fețe. Dar și mai păcat că astfel de gazetă atât de prețioasă pentru hrana sufletească nu e răspândită prin sate de toți preoții și învățătorii. Iar în Dumineci și sărbători acești domni preoți și învățători să adune poporul în școale baremi pe o oră — după liturgie — și să le cetească din inimă aceasta gazetă și în deosebi învățăturile sufletești. Atunci zic zeu că jupânul Șloim în scurtă vreme și-ar perde toți credincioșii...»

Măgura, p. u. Ilva mică la 8/XI 1922.

*Macedon Cozac,
notar cercual.*

Cel care scrie această frumoasă scrisoare este un slujbaș dela administrație, iar când un slujbaș civil știe scrie atât de creștinește și cu atâtă dragoste pentru luminarea și îndreptarea sufletească a poporului, merită toată lauda despre felul cum își înțelege chemarea sa de conducător român în mijlocul poporului român. Laudă lui și pildă altora!

Ploile vor împuțina și scumpi pânea.

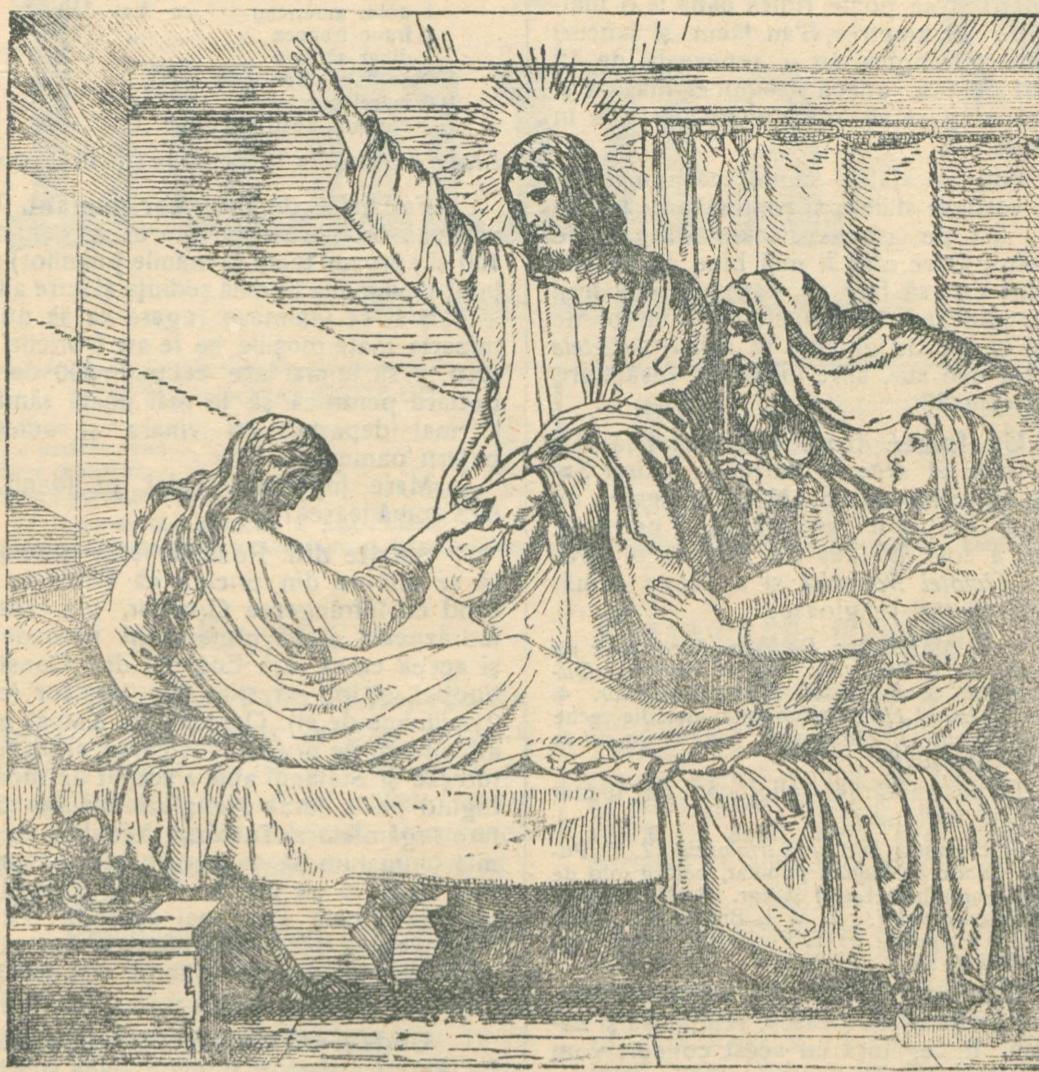
Incă nu s'a sămănat atâtă cât face lipsa țării.

De săptămâni de zile plouă mereu în toată țara și ploile cele prea multe trebuie să ne pună pe gânduri pentru că nu s'au putut îsprăvi toate sămănăturile și cine știe se va mai îndrepta vremea pentru sămănat ori ba. Îngrijată fiind și stăpânirea de ploile cele multe, a cerut din toate părțile țării socoată despre cât s'a sămănat până acum. Din aceste rapoarteiese că s'au sămănat până acum 600 de mii hectare, dar năczul e acela că țara are lipsă de 800 de mii hectare sămănătură de grâu, adeca nu s'a sămănat încă nici atâtă cât face lipsa de pâne a țării. De export nici vorbă nu poate fi. Urmarea va fi că economii nu se vor grăbi să-și vândă grâul cu preț maximal, ci vor aștepta până mai de primăvară când grâul va fi mai puțin și mai scump și guvernul va fi silit sau să urce prețul maximal sau să-l steargă.

Alte pricini că nu s'a sămănat grâu destul le arată agronomii, adeca pricinile în mersul economiei din țară. Agronomii spun că nu numai ploile sunt de vină că nu s'a sămănat grâu destul, ci sunt de vină și prețurile maximale ce s'au pus pe grâu. Ca să scape de tarifa prețului maximal, unii țărani sămăna porumb și mai ales orz care e mai scump la vânzare ca grâul maximat, iar alții se apucă de cărăușie care aduce câștig mai mare. Prețurile maximale puse pe grâu trebuie să fie ridicate sau sterse. O altă pricina spune agronomii că plugarii n'au mașini de lucrat pământul. Unde au fost mașini agricole, sămănatul s'a gătat mai îngribă, înainte de începerea ploilor. Plugarii trebuie ajutați să-și procure mașini agricole.

Aceste sunt părerile agronomilor și guvernul trebuie să țină seamă de ele pentru una din țările țării noastre e grâul.

Evanghelia de Duminecă: Isus înlătărește fiica lui Iair.

Evanghelia de Duminecă (Luca 8, 41—56) ne arată o minune a lui Isus: înlătărea ficei lui Iair. Despre acest Iair ne spune evanghelia că «era mai marele Sînagogei» și «avea o singură fată ca de 12 ani și aceasta era pe moarte». Cuprins de durere, Iair a alergat la Isus și «căzând la picioarele Lui, îl rugă să intre în casă». Dar evanghelia ne spune că «încă vorbind Isus cu Iair» a sosit știrea că fica lui a murit. La această veste Iair a început să plângă, dar Isus i-a zis «nu te teme, crede numai și fata va fi scăpată... și aceste zicând a plecat spre casa lui. Ajungând acolo, Isus a scos din casă pe cei ce plângău și apucând mâna moartei i-a zis «scoală te fică» și moarta în dată a inviat și s'a ridicat din patul morții.

Această evanghelie este plină de învățătură pentru noi. Să ne uităm mai întâi la Iair și să ne întrebăm ce l-a plecat pe acest om bogat să-l caute pe Isus? La plecat boala ficei sale și durerea sufletului său. Suferința, năcazul și durerea l-au apropiat pe Iair de Isus ca o învățătură că năcazurile și suferințele din această lume trebuie să ne plece și să ne apropie și pe noi de Hristos. Dar pe Iair l-a apropiat de Hristos nu numai suferința, ci și credința lui cea tare în Hristos și ajutorul Lui, ca o învățătură că orice noapte de năcazuri ar cădea și peste noi, credința trebuie să ne lumineze viața și cărările noastre de mergere înainte spre Isus Hristos, doftorul cel mare și bun.

Criștinilor! Ca și Iair din evanghelie și noi avem o fică iubită și una născută: sufletul nostru. Ca și fica lui Iair și sufletul nostru se poate îmbolnăvi, poate chiar și muri. Păcatul este acela care îmbolnăvește sufletul și face moarte sufletească. De căteori păcatul ne-a îmbolnăvit sufletul să alergăm și noi cu credința, cu dorința și cu lacrimile lui Iair la Hristos, doftorul cel sufletească și să-i zicem: «Doamne Isuse, intră în casa mea căci fica mea cea scumpă, sufletul meu, să îmbolnăvăt greu, este gata de moarte, vino și îl scapă». și Hristos ne

va asculta și pe noi ca odinioară pe Iair.

Criștinilor! Minunea din evanghelia de Duminecă o avem și astăzi. Suflete bolnave de moarte se tămaduiesc și astăzi, ba chiar și cele moarte înlătărește dacă oamenii cari le poartă aleargă cu ele la Hristos și cu lacrimi de căință cer iertare și tămaduire. Așa cum îl vedeați în icoana de sus, Hristos stă gata și astăzi cu mâinile întinse să zică oricui păcatos «scoală-te fiule, din moarte păcatelor».

Asculță bine cetitorule, oare nu cumva Isus stă și înaintea ta și îți strigă: «scoală păcatosule». N'auzi tu glasul Lui și chemarea lui? Cetitorule! Uitându-te la chipul de sus, te gândește și îți fă socoata oare nu cumva ești tu cel ce zaci înaintea lui Hristos cu sufletul omorât de păcate? De ești tu sau de sunt eu sau fratele nostru, iată Hristos se apropie cu iubire de noi să ne înlăture și să ne ridice din moarte cea sufletească. Dar un lucru ne trebuie ca să ne putem măntui: trebuie să ne hotărâm pentru Hristos, să ne dorim după Hristos, să-l căutăm, să-l primim pe Hristos și să ne întoarcem la El. Fiul cel perdut era mort, dar a inviat după întoarcere, Maria Magdalena să măntuiască după ce și-a spălat treptul la lacrimi, Iair și Zacheu după ce l-au căutat pe Hristos cu credință și l-au primit cu bucurie în casa lor sufletească. Aceasta e calea măntuirii oricărui păcatos.

Evanghelia ne spune că Hristos, intrând în casa lui Iair a aflat-o plină de larma bocitorilor cari cântau din fluere. Isus le-a poruncit să tacă și i-a scos afară. De-l vom chema și noi pe Isus în casa sufletului nostru, tot așa va fi și casa noastră sufletească: plină de larma patimilor trecătoare. Isus le va porunci lor mai întâi să tacă și le va scoate afară din casa sufletului nostru și apoi ne va tămaudui sau înlătărește sufletul sau mortalul nostru cel iubit: sufletul.

Isuse Doamne! Iată își deschidem larg casa sufletului nostru. Intră întrânsa cu măntuire ca odinioară în casa lui Iair și Zacheu.

I. Tâlcuitor.

Atingerea de Hristos...

In evanghelia de Duminecă, pe lângă Iair și înlătărea ficei sale, mai vedem și pe o sărmană femeie ce pătimia cumplit de 12 ani în boala curgerii de sânge. Despre această femeie ne spune evanghelia că s'a atins de haina lui Hristos și îndată s'a tămaduit. Dar să luăm aminte că nu din haină și atingerea ei a ieșit tămaduirea femeiei, ci din atingerea ei sufletească cu Hristos. Femeia cea bolnavă s'a atins de Hristos cu toată credința ei, cu toată nădejdea și cu toată dorința ei ceea ce fericite de a-și dobândi sănătatea perdută. De aceea a întrebat Isus «cine s'a atins de mine căci eu am simțit putere esită din mine», adeca voia să zică Hristos: «cineva m'a căutat cu credință și incredere în puterea mea și de aceea am lăsat să iasă din mine putere tămaduitoare pentru acel care m'a căutat».

Criștinilor! Si noi trebuie să avem atingere sufletească cu Hristos. Această atingere și astăzi face minuni pentru că prin ea se pogoară în noi puterea lui Hristos cea dătătoare de viață și tămaduire. Cetitorule! Te-ai atins tu cândva cu sufletul tău de Hristos, de marele nostru Doftor și Măntuitor și este ca să simți ce putere «iese» dela El și intră în sufletul tău și în toată viața ta?? De n'ai făcut această atingere, fă-o, ca să cunoști și să simți puterea lui Dumnezeu. Ca să o poți face, nu-ți trebuie mare știință și învățătură pentru că atingerea de Hristos nu ne-o dă știință, ci credință, râvnă, înșuflătirea, dragostea și dorul de a ne apropiă tot mai mult de Hristos. Prin rugăciune, cetearea bibliei, cercetarea bisericii te poți «atinge» oricând de Hristos. Ceară și vezill!

Urechi măntuite...

In ţările răsăritului este o povestire veche care spune că un sfânt profet ajunge în raiu și văzut pe acolo între altele și o grămadă de urechi strânse la un loc.

«Ce înseamnă această grămadă de urechi?» a întrebat profetul pe păzitorul Raiului.

«Acesta sunt urechile oamenilor cari au ascultat cu bucurie cuvântul lui Dumnezeu, dar nu l-au făcut. Urechile cari au ascultat, iată s'au măntuit și au ajuns în raiu, dar stăpâni urechilor se chinuesc acolo jos în focul iadului» a răspuns păzitorul Raiului.

Această povestire este plină de adevar și de învățătură pentru noi criștini. Ea ne învață ceeace ne poruncesc toate Scripturile: să fim criștini nu numai cu numele și urechile, ci și cu faptele cele bune, pentru că scrie este: «cei ce ascultă cuvântul și îl fac, aceia se vor măntui». «Fiji făcătorii cuvântului și nu numai ascultătorii lui» zice apostolul Iacob (1, 22) iar apostolul Pavel scrie că «nu auzitorii legii se vor îndrepta, ci făcătorii legii» (Romani 2, 13).

Cetitorule! Ești tu un criștin numai cu urechile sau și cu faptele tale?? Fă-ți tu singur socotă!

I. T.

Biblia despre moarte și înlătărea sufletească:

«Poftă zâmisind naște păcat, iar păcatul săvârșindu-se naște moarte» (Iacob 1, 15). «Sufletul celui ce păcatăște va muri... dar dacă «cel fără-delege se va întoarce dela toate fără-delegile sale și va păzi poruncile mele și va face dreptate și milă, va trăi, și nu va muri» (Ezechiel 18, 20, 21). «Că nu voiesc moarte celui ce moare, zice Domnul, ci va întoarceți și veți fi vii» (Ezechiel 18, 32).

S'a deschis o școală de mare preț.

In comuna Ludoșul de Murăș s'a deschis o școală care învață cuin trebuesc conduse socotile (contabilitatea) tovărășilor. Școala ține 9 luni cu învățătură teoretică, adecă din cărți și 6 luni de practică. După aceste 15 luni elevul capătă diplomă (atestat) cu care poate fi numit numai decât contabil la tovărășii sau altfel de bănci sătești. Cei ce vreau să se scrie la această școală să-și trimiță rugările Direcției școalei de contabilitate din Ludoșul de Murăș până la 25 Noemvrie. La rugare să cer următoarele acte:

1. Act de naștere (etate dela 15 ani în sus).
2. Certificatul de absolvirea cel puțin a IV—VI cl. primare.
3. Act de vaccinare (oltoire).
4. Certificat de moralitate. Se primesc și fete. Elevii sunt interni unde primesc, masa, spălat, locuință, baie etc., pentru care vor plăti 320 Lei lunar sau alimente în natură: făină, cartofi, fasole, etc. în valoare de 320 Lei lunar socomitate după prețul pieței.

Se va înștiința fiecare elev înscriș data când trebuie să se prezinte la școală.

Indemnăm și noi tinerimea la această școală pentru că mișcarea cooperativă de acum înainte va înflori și cu ea odată își vor face un viitor frumos și cei care intră în slujba ei.

Calendarul săptămânii.

◆ Noemvrie 30 zile. ◆

Zilele săpt.	Calendarul vechiu	Calend. nou
Dum.	6 P. Pavel Arch. Tar.	19 Elisabeta
Luni	7 S. 33 Mci. din Melit.	20 Felice
Marți	8 (†) Arh. Mih. și Gavr.	21 Intr. Nasc.
Merc.	9 Muc. Onisifor	22 Cecilia
Joi	10 Apost. Erast.	23 Climent
Vineri	11 Muc. Victor, Mina	24 Ioan Zlat.
Sâmb.	12 S. Ioan milostivul	25 Catarina

Târguri. In 19 Noemvrie: Apoldul-mare, Frata, Harăscra (jud. M.-Turda), Vințul de sus, în 20: Căpâlnaș, Ibașfalău, în 21: Guruslău, Lipova, în 22: Bistrița, Jimborul-mare, în 25: Cuci, Deta (jud. Timiș), Oitro, Gârceni (jud. Sălaj), Giacuta, Huedin, Saschiz și Vințul de jos.

Știrile săptămânei.

O pildă de urmat. Cu prilegiul strângerii celor 10 mii de primari la București, deputatul senator al Cohalmului, dl Ignat Mircea a strâns în sfat la locuința sa din București pe cei 120 de primari ai județului Târnava și s'a sfătuinț cu ei despre cele ce ar fi de îndreptat și de ajutat prin comunele județului. Lucrul acesta merită toată lauda cu atât mai vârtoș că senatorul Ig. Mircea cu toate prilegiurile și în toate chipurile dă dovezi despre felul cum își înțelege chemarea cea alcăș de a fi alesul poporului.

Laudă lui și pildă și altor deputați și senatori care și-au cam uitat de alegători.

America oprește beuturile îmbătătoare și pe vapoarale ei. La toate consulentele americane din țările Europei a venit știre din America că guvernul lor a opri beuturile și pe vapoarele americane. Amăsurat acestei oprești și consulatul american din București dă de știre că originea ar vrea să plece în călătorie cu vapor american să nu fă cu el și beutură, iar dacă a luat-o trebuie să o verse la intrarea pe vapor (dar nu pe gât, ci jos)!

La noi? Beuturile și bețile îmburdă trenurile cu noi și omoară oameni așa cum s'a întâmplat la ciocnirea de tren dintre București—Constanța. Oare binei așa? Și până când va fi tot așa?

Arme nouă pentru războale nouă. Inginerii din Anglia au iscodit gloante care intrec pe toate cele de până acum întrucât intră prin păreji și întăriri de oțel până la o adâncime de 16 centimetri așa că corăbiile de războiu anevoie se vor mai putea apăra împotriva lor. S'a făcut în Anglia și un tun care intrecă pe cele de până

acum întrucât duce la o depărtare de 26 kilometri și se poate ridica până la o înălțime de 10 kmetri. S'a făcut și tancuri care merg singure cu o repezelă de 12 kmetri pe oră, adecă îi slobozi mașina și pleacă singură să omoare tot ce află în calea ei.

Iată tot atâtea semne că numai din gură vorbesc statele și conducătorii lor de pace, dar pe ascuns fiecare stă gata de războiu. Oare n'ar fi mai bine să se afle iscodiri care să facă să pătrundă cuvântul lui Dumnezeu în adâncimile inimilor de fer și în loc de gloante să ridice *sufletele sus*, tot mai sus, spre înălțimile învățărilor lui Isus??

Un foarte frumos Concert a dat corul mixt al școalei normale Andrei Șaguna din Sibiu astăzi, Miercuri seara, cu prilejul întrunirii congresului preoțesc. Corul a fost condus de neobositul profesor Timotei Popovici și a cântat următoarele cântări religioase:

1. G. Muzicescu: *Doamne, buzele mele vei deschide.*
2. T. Popovici: *Irmosul Pogorârii Domnului sfânt.*
3. Macarov: *Irmosul Paștilor.*
4. Lvovschi: *Imnul Heruvimilor* (pe o melodie veche grecească).
5. G. Musicescu: *Cine se va sui în muntele Domnului?*

După cântările religioase au urmat cântecele naționale:

6. Humpel: *Iată ziua triumfală.*
7. T. Popovici: *Cântec de leagăn*, popular, pentru solo de soprano (Paraschiva Luca) și cor.
8. N. Oancea: *Sus înima, Români!*
9. V. I. Buică: *La Turda* (aranjat și armonizat de T. Popovici).
10. I. Brăianu: *Pui de lei.*

Concertul a fost un prilej de adeverărată înălțare sufletească, religioasă și națională. În legătură cu acest concert vom mai scrie.

„Bătăușii din Maierile Sibiului”. Așa numește ziarul «Patria» (Nr. 246) pe acel țărani despre care crede că s'au strâns la adunarea Asociației cu alte păreri decât acele pe care le-a avut ziarul, respective partidul național. Să ne ierte «Patria», dar feliul acesta de a scrie este o vătămare pentru poporul nostru cel cuminte și bland. În «Maierile» Sibiului, pe căt știi eu lăcusec Români pașnici și cuminti. Vătămarea adusă lor privește pe întreaga noastră țărănim.

Să ne dea voie ziarul «Patria» să-i spunem că «bătăușii» nu sunt de căutat prin «Maieri», ci prin cluburile și adunările partidelor politice. Adeverății bătăuși sunt cei care s'au îmbătat cu vinarsul politică de partid și în băția lor vorbesc și scriu vorbe nesocotite ca cele de mai sus, îlătă ce îsprăvuri face politica de partid!

I-a tuns și ras. Pretura plasei Aiud a dat ordin primăriilor să vadă și să stăruiască pentru curățenia poporului. Antistia din o comună a plasei a înțeles ordinul așa că a strâns toată țigănește satului și hai birău și jurați cu foarfecile și briciul în părul și barba țiganilor. De dimineață până sara munca a fost gata și țiganii au rămas ca oalele. În țigănie acum și mărejale pentru părul și barbele perduite.

„Cumpărați copilul dela mine”. Gazetele din Peșta scriu că o mamă umbla săptămâna trecută pe străzile orașului Peșta cu un copilaș în brațe și striga: «cumpărați copilul dela mine». El dău lesne, numai cu 4 mii de coroane și copilul e frumos și sănătos» (în banii nostri cam cu 160 Lei). Dar târgutorii nu se prea îngheșuiau și sermania femeie văzând pe o doamnă ce trecea pe stradă cu un câine legat de sfoară, i-a zis: lasă doamnă cânele și cumpăra copilul. Dar doamna a trecut alătura. În sfârșit s'a aflat unul carele a intrat în târg cu femeia și a cumpărat copilul cu 3 mii de coroane. Pe urmă a venit și poliția cu poruncă aspră că nu-i iertat comerciul de copii. Femeia i-a răspuns «d'apoi luati-l voi mă rog ca să nu moară de foame în brațele mele».

Grele vremuri trăim când mamele își îmbie copiii de vânzare!

Indreptare. În darea de samă ce s'a publicat în «Lumina Satelor» despre sfintirea Bisericii Încoronării din Alba-Iulia, s'a scris, că răspunsurile liturgice le-a dat «Corul Catedralei din Sibiu». Adevarat e, că acel cor a fost «Corul Școalei Normale (de învățători) A. Șaguna» din Sibiu, — ceeace, pentru adevăr, indreptăm.

Valuta (prețul) banilor stă așa:

1 dolar american	cu Lei	159—
1 franc francez	" "	10—
1 dinar sărbesc	" "	2·50
100 coroane ungurești	" "	6·75
100 mărci nemțești	" "	2—
100 coroane austriace	" "	—22

Leul s'a ridicat la 10 centime (bani) francezi.

Fabricile de spirit cer pământ. Tovarășia fabricilor de spirit (care sunt la număr 160 și aproape toate în mâinile jidaniilor) și-a ținut săptămâna trecută ședință și între altele a hotărât să înainteze rugare ca să nu se împartă toate moșile ce le au fabricile de spirit, ci să le mai lase cel puțin 300 de mii hectare pentru a se folosi de moarte fugind pe o corabie engleză. La astă purtare îngâmată a Turcilor, Aliații le-au trimis ultimatum să se ogoaie căci altcum îi vor ogosi ei cu pușca. Turci văzând că nu-i de glumă s'au mai domolit. La 20 Noemvrie se ține conferința dela Lausanne unde se va stăveri granița cea nouă a Turciei.

Stările din Răsărit iarăș amenință să se tulbere din pricina că Turcilor, de când cu înfrângerea Grecilor, li-a crescut îndrăzneala și au pretensiuni năroade că și aceea că să iasă Englezii din Constantinopol și toți creștinii din țara lor (cam 2 milioane de ei). Oamenii lui Kemal pașa au omorât pe printul moștenitor al tronului turcesc și Sultanul abia a scăpat de moarte fugind pe o corabie engleză. La astă purtare îngâmată a Turcilor, Aliații le-au trimis ultimatum să se ogoaie căci altcum îi vor ogosi ei cu pușca. Turci văzând că nu-i de glumă s'au mai domolit. La 20 Noemvrie se ține conferința dela Lausanne unde se va stăveri granița cea nouă a Turciei.

Unde și vagabonzi sunt organizați. La America, țara minunilor, până și vagabonzi își au societatea lor și organizația lor așa numită «Hobo». Fiecare vagabond care e membru la Hobo capătă 2 zile sălaș și de mâncare gratuit în casele societății de căteori lipsă sau boala a dat peste el. Își au și gazeta lor «Hobo News» prin care își discută afacerile și își apără drepturile lor.

Si când te gândești că la noi sunt milioane de țărani fără nici o organizație a lor prin care să se ajute și să-și apere drepturile! Dacă țărănimă noastră ar fi organizată, Doamne de multe năcuzuri și reale ar putea scăpa!

Un pește ce susține cu graiu de om. Orașul Pojoni este de câteva zile în mare ferbere din pricina unei întâmplări nemai auzite. Si anume s'a întâmplat că jidanolul Iuliu Gros a cumpărat din piața orașului un pește proaspăt scos din apele Dunării. Dicându-l acasă, femeia lui l-a mai spălat odată și apoi a ridicat un cușit să-l taie pentru frigură. Dar în această clipă peștele a început a suspina și a se vătea cu glas de om. Femeia spăriată peste măsură a alertat la rabin, adecă la preotul lor. Rabinul a hotărât ca peștele să fie îngropat ca orice om pentru a legea lor învăță într'un loc că anumitor suflete păcătoase îi se dă ca pe deosebire să intre în său și în peștele grăitor încă ar fi un așa suferit de om păcatos. — Amăsurat acestei credințe, peștele a fost înșărat în pânză și îngropat în cimitirul bisericesc.

Cu o pedeapsă de 1 milion și 200 de mii a fost pedepsită fabrica de spirit a jidanolui Löbl Coloman din Oradea-mare pentru că păgubit statul în forma aceea că își vindea spiritul sub numele de «spirit denaturat», adecă de acela care se folosește numai la fert nu și la înghițit. După «spiritul denaturat» nu plătea dare și așa îi mergea a naibii de bine jidanolui în țara noastră. Acum jidanol a apelat judecata ministrului zicând că pedeapsa nu s'a dat după legile ce le avem în Ardeal. Recursul lui stă acum pe masa Tribunalului din Oradea. Vom vedea plătiva jidanol sau va dovedi că-i curat ca și spiritul din butoaie.

Mulțumită publică.

Victor Popa din Răchita a dăruit un clopot sfintei noastre biserici în preț de 2000 lei, Toma Ilie un alt clopot în preț de 1200 lei, pentru care se aduce și pe această cale mulțumitele noastre.

Comitetul parohial.